

ANMELDT

Film- og kunstinteresserte bør få med seg Birgitte Sigmundstads seks nye filmarbeider på Stenersenmuseet.

Smittende fortellererglede

Birgitte Sigmundstad

Video. Stenersenmuseet 14. august - 5. oktober 2008

Anmeldt av **Kari J. Brandtzæg**
kari_brandtzaeg@yahoo.no

KUNST: Bak filmenes lekne og innimellom skjødesløse form og fortellerstil skjuler det seg et vell av spennende referanser til kunsthistorien, populærkulturen og Europas politiske historie.

Sigmundstad bruker historiske referanser som utgangspunkt for sine videoarbeider, og å ta i bruk «Historien» som verktøy eller objekt for kunsten synes å bre om seg blant en ny generasjon kunstnere, både nasjonalt og internasjonalt. I Norge har spesielt Lene Berg og Lars Laumann utmerket seg tidligere, og Sigmundstad står på ingen måte tilbake. Med surrealistiske bildemontasjer, hyppige siteringer fra kunsten, litteraturen og historien oppstår det uventete koblinger og smittende stemninger i utstillingen.

Et av verkene handler om kunstnerens tilbakelagte opphold på Balkan og hennes mange hjelpeløse bestrebelsler på å lage en dokumentarfilm om Serbia etter Balkankrigen. Tittelen på filmen spiller på den italienske forfatteren Italo Calvino's kjente bok «Hvis en reisende en vinternatt», og Sigmundstad bruker Calvino som mer enn en tilfeldig referanse.

I TOLV SEKVENSER forsøkes ulike fortellergrep og innganger til den dokumentariske intensjonen. Alle like uavsluttede og tilsynelatende mislykkede. Gjennom kunstnerens selvavslørende metode minnes vi om hvor vanskelig det er å dokumentere og forstå historien i en stadig mediert virkelighet. Videoens tolv fragmenter veves likevel sammen til et større hele og de ulike utprøvingene fungerer godt både visuelt og narrativt.

I en av sekvensene undrer kunstneren seg om hun bør nærme seg Serbia gjennom å nærme seg de forsvunne krigsforbryterne på Balkan. Med sommerens avsløringer av Radovan Karadzic og hans spektakulære forkledningsnummer friskt i minnet, får

FRAPPERENDE: I videoverket «How to Explain Direct Action to a Live Rabbit», henspiller tittelen og filmens motiv åpenbart på Joseph Beuys' legendariske performance.

verket sånn sett en overraskende aktualitet og mulighet til å virke som mediekritisk refleksjon. Iblant overgår mediernes fantastiske framstillinger av virkeligheten selv.

«HISTORIEN» er også objektet i den mer teatrale videoinstallasjonen «Romas Fall». Den ene av to projeksjoner viser et kor oppkledd i romerske kostymer, klipet sammen med byster av romerske keisere, mens de utsier pompøse, dypsindige sitater om forholdet mellom erkjennelse og historisk kunnskap. Den andre projeksjonen viser bilder fra et klasserom med unge elever som

stirrer lengselsfullt ut av vinduet, mens historietimen går sin trøtte gang. Koret derimot uttaler formanende: «Hvis vi ikke lærer av historien, er vi dømt til å gjenta den.» Også Marx' kjente sitat «Historien gjentar seg første gang som tragedie, andre gang som far-

se» dukker også opp. Artisten Stings refreng fra den kalde krigens dager gjenkjennes også: «I hope the Russians love their children too.» På forunderlig måte lar også dette statiske, teatraliske verket seg koble til nyhetsbildet fra de siste ukene.

HISTORISKE REFERANSER: «Historien» er også objektet i den mer teatrale videoinstallasjonen «Romas Fall».

I VIDEOVERKET «How to Explain Direct Action to a Live Rabbit», henspiller tittelen og filmens motiv åpenbart på Joseph Beuys' legendariske performance. Hvis jeg skal komme med en innvending, må det være at den oppfinnsomme og kreative siteringsteknikken innimellom kan bli noe anstrengende og ensformig når den først er avslørt. Sigmundstad klarer likevel i hovedsak å balansere virkemidlene. Dette verkets styrke er langt på vei den frapperende filmingen av en terroristliknende, svartkledd mann som stryker en kanin, sittende i en høystakk, midt blant hester, gress og sauer, høner og haner. Her utsier han en underfundig monolog, basert på tekster av blant annet filosofen Herbert Marcuse og anarkisten John Zerzan, som avsluttes slik: «But don't you think it's more important to say things in a vague way than not to say them at all?»

« Iblant overgår mediernes fantastiske framstillinger av virkeligheten selv.